

Úlohy na cvičení 15. dubna 2025 z AN2

Prvních osm úloh je přeformulováno z minulého týdne.

1. Na ose x vyznačte body $x_i < x_{i+1}$, $c_i = (x_i + x_{i+1})/2$.

Načrtněte graf funkce f na intervalu $I := [x_i, x_{i+1}]$.

Zvolte $\tilde{\varepsilon} > 0$ tak, aby platilo

$$(\forall x \in I)(f(x) \in U_{\tilde{\varepsilon}}(f(c_i)))$$

a na ose y vyznačte hodnoty $f(c_i) - \tilde{\varepsilon}$, $f(c_i) + \tilde{\varepsilon}$.

Nad intervalem načrtněte obdélníky, jejichž obsahy odpovídají členům H_i , D_i horního a dolního integrálního součtu.

Ukažte graficky, že platí

$$H_i \leq (x_{i+1} - x_i)(f(c_i) + \tilde{\varepsilon}) \quad (1)$$

$$D_i \geq (x_{i+1} - x_i)(f(c_i) - \tilde{\varepsilon})$$

2. Ukažte početně i graficky, že z (1) plyne

$$H_i - D_i \leq 2(x_{i+1} - x_i)\tilde{\varepsilon} \quad (2)$$

3. Nechť x_0, x_1, \dots, x_n je dělení intervalu $[a, b]$, nechť $\varepsilon > 0$. Nechť pro $i \in \{0, 1, \dots, n-1\}$ a pro $\tilde{\varepsilon} = \frac{\varepsilon}{2(b-a)}$ platí (2).

Ukažte početně i graficky¹, že platí

$$\sum_{i=0}^{n-1} H_i - \sum_{i=0}^{n-1} D_i \leq \varepsilon \quad (3)$$

4. Nechť $I = [a, b]$ je interval, f je spojitá funkce na I . Nechť je DIS dolní integrální součet funkce f přes interval I .

Napište definici dolního Riemannova integrálu a definici suprema a ukažte, že platí

$$DIS \leq (R) \int_a^b f(x) dx \quad (4)$$

¹Načrtněte obdélníčky, jejichž obsahy odpovídají výrazům z (2) a posuňte je vedle sebe na osu x .

5. Napište definici horního Riemannova integrálu a definici infima a ukažte, že platí

$$HIS \geq (R) \int_a^{\bar{b}} f(x) dx \quad (5)$$

6. Nechť I , f , HIS , DIS jako v předchozích dvou úlohách. Ukažte, že platí

$$(R) \int_a^{\bar{b}} f(x) dx - (R) \int_{\underline{a}}^b f(x) dx \leq HIS - DIS$$

7. Nechť $K \geq 0$, nechť $(\forall \varepsilon > 0)(K \leq \varepsilon)$.

Ukažte, že $K = 0$.

8. Nechť $I = [a, b]$ je interval, f funkce definovaná na I . Nechť ke každému $\varepsilon > 0$ existuje dělení x_0, x_1, \dots, x_n intervalu $[a, b]$, splňující (3).

Ukažte, že je f Riemannovsky integrovatelná na I .

- 9a Vypočtete Riemannův a Newtonův integrál a pro kontrolu výsledku udělejte hrubý náčrtek obrazce, jehož obsahu je integrál roven.

$$\int_0^1 \sqrt{3x+1} dx, \quad \int_0^{2\pi} x \sin(x) dx$$

9b

$$\int_0^2 \exp(-2x) dx, \quad \int_0^2 x \exp(-2x) dx$$

9c

$$\int_0^{\pi/2} x^2 \cos(x) dx, \quad \int_2^6 \frac{1}{x} dx$$

9d

$$\int_0^1 x^5 \exp(x) dx, \quad \int_0^{\pi} (\sin(x) + \cos(x))^2 dx$$

- 10a Napište definici primitivní funkce a pravidlo pro derivaci složené funkce.

Poté pro každou z funkcí f , g , h zvolte vhodně interval² a na tomto intervalu nalezněte primitivní funkce k funkcím f , g , h .

$$f(x) = -x^3, \quad g(x) = (\sin(x))' f(\sin(x)), \quad h(x) = \cos(x) \sin^3(x)$$

10b

$$f(x) = \sqrt{x}, \quad g(x) = (x^2 + 1)' f(x^2 + 1), \quad h(x) = 2x \sqrt{x^2 + 1}$$

²Interval volte otevřený a maximální možný.